

Hallituksen esitys laiksi edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta tehdyn neuvoston päätöksen voimaan saattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta tehdyn neuvoston päätöksen. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti päätös tulee voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi päätöksen voimaan saattamisesta. Päätös ei edellytä Suomen muun lainsäädännön muuttamista. Päätökseen sisältyvät säännökset tulevat päätöksen mukaan voimaan päätöksen hyväksymistä seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Ehdotetun lain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Muutettuja säännöksiä on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran vuonna 2019 toimitettavissa europarlamenttivaaleissa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
2 EHDOTETUT MUUTOKSET	3
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	4
4 ASIAN VALMISTELU	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1 VOIMAANTULO.....	6
2 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	6
LAKIEHDOTUS	8
Laki päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömällä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2018/994, voimaan saattamisesta	8
SOPIMUSTEKSTI	9
NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU, EURATOM) 2018/994, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2018,.....	9
20 päivänä syyskuuta 1976 annetun neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömällä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta	9

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Vaalisäädös sisältää oikeudellisen kehyksen europarlamenttivaalien toimittamiseen koko Euroopan unionin alueella. Muutoin kuin vaalisäädöksen ja äänioikeutta koskevan direktiivin (93/109/EY) määrittelemien reunaehtojen osalta europarlamenttivaalit toimitetaan kussakin jäsenvaltiossa kansallisen lainsäädännön ja vaaliperinteen mukaan.

Europarlamenttivaaleja koskevat säännökset sisältyvät Suomessa vaalilakiin (714/1998). Vaalilain I osan yhteisissä säännöksissä ovat muun muassa säännökset äänioikeudesta europarlamenttivaaleissa (2 §), säännös siitä, että maa on näissä vaaleissa yhtenä vaalipiirinä (7 §), erityiset säännökset näissä vaaleissa äänioikeutetuista äänioikeusrekisteriin tehtävistä merkinnöistä (3 luku), ehdokasasettelun viranomaistehtävistä (4 luku), vaalien tuloksen laskennasta ja vahvistamisesta (7 luku) ja muutoksenhausta (8 luku). Lain II osan vaalikohtaisissa säännöksissä ovat muut europarlamenttivaaleja koskevat erityissäännökset (12 luku).

Europarlamenttivaalien vaalijärjestelmä on rakentunut Suomen yleisissä vaaleissa jo pitkään käytössä olleen vaalijärjestelmän ja niissä omaksuttujen keskeisten periaatteiden pohjalle. Vaalit ovat välittömät, suhteelliset ja salaiset. Äänioikeus on yleinen ja yhtäläinen. Erikseen säädettyä äänikynnystä, jonka ylittämistä puolueen tai yhteislistan edustajan valituksi tuleminen edellyttäisi, ei ole. Äänestysmenettelyt ovat samat kuin muissa vaaleissa eli käytössä on vaalipäivän äänestyksen lisäksi ennakköäänestys kotimaassa ja ulkomailla, kotija laitosaäänestys sekä vuodesta 2019 alkaen kirjeäänestys ulkomailla asuville ja oleskeleville äänioikeutetuille.

Vaalisäädös on merkityksensä vuoksi rinnastettu unionin niin sanottuun primaarioikeuteen. Se ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset on tullut hyväksyä jäsenvaltioissa erikseen niiden valtiösäännön mukaisesti (viimeisin muutos lailla 867/2003). Hyväksymismenettelystä voimassa oleva säännös sisältyy nykyisin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 223 artiklaan. Myös tämä nyt käsillä oleva vaalisäädöksen muuttamista koskeva päätös on Suomessa saatettava eduskunnan hyväksyttäväksi ja sen lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset on saatettava voimaan lailla.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan unionin neuvoston päätöksen, jolla vaalisäädöstä on muutettu. Esityksen tavoitteena on hankkia perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti eduskunnan hyväksyntä vaalisäädöksen muutoksille niin, että muutokset voivat tulla voimaan ajoissa ennen vuoden 2019 europarlamenttivaaleja. Uudet lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset saatetaan perustuslain 95 §:n 1 momentin mukaisesti voimaan lailla.

Vaalisäädöksen 1 artiklaan tehdään lisäys, jonka mukaan jatkossa Euroopan parlamentin jäsenet valitaan unionin kansalaisten edustajina. Lisäys ei edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

Vaalisäädöksen 3 artiklassa säädetään jatkossa pakollisesta 2—5 prosentin äänikynnyksestä vaalipiireissä, joissa on enemmän kuin 35 paikkaa. Koska Suomesta valitaan Euroopan parlamenttiin vuonna 2019 yhteensä 14 edustajaa, eikä merkittävää Suomen paikkamäärän lisäystä ole näköpiirissä, muutos ei koske Suomea.

Vaalisäädökseen lisätään 3 a artikla, jossa määritellään ehdokkaaksi asettumisen vähimmäismääräajasta, jonka on oltava vähintään kolme viikkoa ennen vaalipäivää. Vaalilain 171 §:ssä säädetty ehdokasasettelun määräaika 40 päivää ylittää jo nykyisellään vaalisäädöksen vähimmäismääräajan. Lisäys ei siten edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

Uuden 3 b artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat sallia, että äänestyslipukkeisiin merkitään sen Euroopan tason poliittisen puolueen nimi tai logo, jonka jäsen kyseinen kansallinen poliittinen puolue tai yksittäinen ehdokas on. Vaalilain 51 §, jossa säädetään äänestyslipusta, ei salli ylimääräisten merkintöjen, kuten puolueen logojen, näkymistä äänestyslipussa. Suomi ei näin ollen salli artiklassa tarkoitettuja merkintöjä.

Lisättävän 4 a artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat säätää mahdollisuudesta äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa ennakoon, postitse, sähköisesti ja internetissä. Siinä tapauksessa niiden on toteutettava riittävät toimenpiteet, joilla varmistetaan erityisesti tuloksen luotettavuus, vaalilaisuus ja henkilötietojen suoja sovellettavan unionin oikeuden mukaisesti. Säännös on mahdollistava, ei velvoittava, eikä edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

Vaalisäädöksen 9 artiklaan lisätään maininta siitä, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kahteen kertaan äänestämisestä Euroopan parlamentin vaaleissa määrätään tehokkaat, oikeasuhtaiset ja varoittavat seuraamukset. Suomessa kahden kertaan äänestäminen on jo säädetty rangaistavaksi rikoslain (39/1889) 14 luvun 3 §:ssä.

Uutena vaalisäädökseen lisätään 9 a artikla, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat kansallisten vaalimenettelyjensä mukaisesti toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden kolmansissa maissa asuvat kansalaiset voivat äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa. Suomen lainsäädännössä ennakoöäänestäminen ulkomailla on ollut mahdollista jo pitkään, joten tältä osin muutoksia lainsäädäntöön ei ole tarpeen tehdä.

Uudessa 9 b artiklassa säädetään, että kunkin jäsenvaltion on nimettävä yhteysviranomainen, joka on vastuussa äänestäjiä ja ehdokkaita koskevasta tiedonvaihdosta muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa. Vastaava säännös sisältyy jo nykyisellään direktiiviin niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevasta yksityiskohtaisista säännöistä (93/109/EY, muutettu neuvoston direktiivillä 2013/1/EU). Tämä viranomainen Suomessa on Väestörekisterikeskus. Viranomaisen on 9 b artiklan mukaan alettava toimittaa vastaaville viranomaisille vähintään kuusi viikkoa ennen vaaleja tietoja sellaisista unionin kansalaisista, jotka on merkitty vaaliluetteloon tai jotka ovat asettuneet ehdokkaaksi muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka kansalaisia he ovat, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden kansallisten säännösten soveltamista, jotka koskevat äänestäjien merkitsemistä vaaliluetteloon ja ehdokkaaksi asettumista. Muutos ei näin ollen edellytä uusia toimenpiteitä tai Suomen lainsäädännön muuttamista.

3 Esityksen vaikutukset

Suomen lainsäädäntö ei ole ristiriidassa neuvoston päätöksen edellä mainittujen pakottavien säännösten kanssa. Sen vuoksi vaalisäädöksen muutoksella ei arvioida olevan vaikutuksia vaalien toimittamiseen tai viranomaistoimintaan Suomessa. Ehdotetut muutokset eivät myöskään sisällä uusia valtiontalouteen liittyviä taloudellisia vaikutuksia tai muita vähäistä merkittävämpiä vaikutuksia.

On mahdollista, että tulevana vuosina erityisesti Euroopan parlamentin suunnalta esitetään toiveita europarlamenttivaalien eurooppalaisen luonteen korostamisesta ja esimerkiksi ns. kär-

kiehdokasmenettelyn virallistamisesta. Tälle ei tämän vaalisäädöksen muutoksesta käydyn neuvotteluprosessin perusteella kuitenkaan vaikuttaisi olevan laajaa jäsenvaltioiden tukea.

4 Asian valmistelu

Euroopan parlamentin täysistunto hyväksyi 11 päivänä marraskuuta 2015 päätöslauselman (2015/2035(INL)) Euroopan unionin vaalisäädöksen uudistamisesta. Päätöslauselman liitteenä on ehdotus neuvoston päätökseksi, jolla Euroopan unionin vaalisäädöstä muutettaisiin. Euroopan parlamentti lähetti päätöslauselman liitteineen neuvostolle 1 päivänä joulukuuta 2015. Neuvoston päätöksen valmistelu on tapahtunut neuvoston yleisten asioiden työryhmässä vuosien 2016—2018 aikana. Käsittelyn aikana kävi selväksi, että neuvosto ei voi hyväksyä useita päätöslauselmassa ehdotettuja kohtia periaatteellisista tai oikeudellisista syistä. Tällaisia olivat muun muassa ehdotukset yhteisestä ylikansallisesta vaalipiiristä ja kärkiehdokkaiden asettelusta. Myös muun muassa ehdotus sukupuolten tasa-arvon varmistamisesta ehdokasluetteloissa ja vaalien toimittamisessa poistettiin. Ehdotusta on käsitelty eduskunnassa U-kirjelmällä U 4/2016 vp ja U-jatkokirjeellä UJ 31/2016 vp.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä oikeusministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Neuvoston päätöksen mukaan muutokset tulevat voimaan jäsenvaltioiden valtiosääntönsä mukaisesti päätöksen säännöksille antamaa hyväksyntää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä. Päätös ei sisällä Ahvenanmaan toimivaltaan kuuluvia säännöksiä.

2 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 223 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan neuvoston vahvistamat Euroopan parlamentin vaaleja koskevat säännökset tulevat voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, taikka 4) jos määräyksen tarkoittamasta määräyksestä on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp).

Neuvoston päätöksen mukaiset muutokset koskevat Suomessa perustuslain 14 §:n 2 momentissa turvattua oikeutta äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa. Vaaleja koskevista tarkemmista säännöksistä säädetään Suomessa laintasoisesti. Neuvoston päätös sisältää europarlamenttivaaleja koskevia säännöksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Neuvoston päätöksellä muutetaan vaalisäädöksen 1, 3 ja 9 artiklaa ja lisätään siihen uudet 3a, 3b, 4a, 9a ja 9b artiklat. Kyseiset artiklat sisältävät europarlamenttivaaleja koskevia säännöksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, mutta jotka eivät kuitenkaan edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön. Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi päätöksen perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti kokonaisuudessaan.

Päätös ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Valtioneuvoston arvion mukaan vaalisäädöksen muuttamisesta tehdyn neuvoston päätöksen hyväksymisestä voidaan edellä esitetyn perusteella päättää äänten enemmistöllä ja ehdotus päätöksen voimaansaattamiseksi voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään

että Eduskunta hyväksyisi Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2018 tehdyn edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta tehdyn neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2018/994.

HE 163/2018 vp

Koska päätös sisältää säännöksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta tehdyn neuvoston päätöksen voimaan saattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2018 tehdyn neuvoston päätökseen (EU, Euratom) 2018/994 sisältyvät säännökset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Oikeusministeri Antti Häkkänen

Sopimusteksti

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU, EURATOM) 2018/994,

annettu 13 päivänä heinäkuuta 2018,

20 päivänä syyskuuta 1976 annetun neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömällä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 223 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin esityksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän ⁽¹⁾,

noudattaa erityistä lainsäätämisyksitystä,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Säädös edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömällä vaaleilla ⁽²⁾, jäljempänä 'vaalisäädös', joka on liitteenä neuvoston päätöksessä 76/787/EHTY, ETY, Euratom ⁽³⁾, tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1978 ja sitä muutettiin myöhemmin päätöksellä 2002/772/EY, Euratom (□).

(2) Vaalisäädökseen on tehtävä useita muutoksia.

(3) Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1 päivänä joulukuuta 2009 neuvoston on laadittava Euroopan parlamentin jäsenten valintaa yleisillä välittömällä vaaleilla koskevat tarvittavat säännökset erityistä lainsäätämisyksitystä noudattaen.

(4) Vaaliprosessin läpinäkyvyydellä ja luotettavan tiedon saannilla on tärkeä merkitys euroopalaisen poliittisen tietoisuuden lisäämiselle ja vakaan äänestysaktiivisuuden turvaamiselle. On suotavaa, että unionin kansalaisille tiedotetaan hyvissä ajoin ennen Euroopan parlamentin vaaleja kyseisissä vaaleissa ehdolla olevista ehdokkaista ja kansallisten poliittisten puolueiden jäsenyydestä Euroopan tason poliittisissa puolueissa.

(5) Kannustaakseen äänestäjiä osallistumaan Euroopan parlamentin vaaleihin ja hyödyntääkseen täysin teknologian kehityksen tarjoamat mahdollisuudet jäsenvaltiot voisivat säätää muun muassa ennakkoäänestyksen, postiäänestyksen, sähköisen äänestyksen ja internet-äänestyksen mahdollisuudesta, varmistaen samalla erityisesti tuloksen luotettavuuden, vaalisalaisuuden ja henkilötietojen suojan sovellettavan unionin oikeuden mukaisesti.

(6) Unionin kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa erityisesti äänestämällä tai asettumalla ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa.

(7) Jäsenvaltioita kannustetaan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden kolmansissa maissa asuvat kansalaiset voivat äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa.

(8) Vaalisäädös olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan vaalisäädös seuraavasti:

1) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

1. Kussakin jäsenvaltiossa Euroopan parlamentin jäsenet valitaan unionin kansalaisten edustajina listojen tai siirtoäänestyksen perusteella suhteellista vaalitapaa noudattaen.

2. Jäsenvaltiot voivat sallia etusijäänestyksen itse määraamiensä menettelytapojen mukaisesti.

3. Vaalit ovat yleiset, välittömät, vapaat ja salaiset.”

2) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”3 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat asettaa vähimmäisäänikynnyksen paikkojen jakamista varten. Kynnyks saa olla kansallisella tasolla enintään viisi prosenttia annetuista hyväksytyistä äänistä.

2. Jäsenvaltioissa, joissa käytetään listajärjestelmää, on asetettava vähimmäisäänikynnys paikkojen jakamista varten vaalipiireissä, joissa on enemmän kuin 35 paikkaa. Äänikynnyksen on oltava vähintään kaksi prosenttia ja enintään viisi prosenttia annetuista hyväksytyistä äänistä kyseisessä vaalipiirissä, mukaan lukien jäsenvaltiot, joissa on vain yksi vaalipiiri.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 2 kohdassa säädetyn velvoitteen noudattamiseksi viimeistään neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2018/994 (*¹) voimaantuloa seuraavien Euroopan parlamentin vaalien jälkeen pidettävissä Euroopan parlamentin vaaleissa.

(*¹) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2018/994, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2018, 20 päivänä syyskuuta 1976 annetun neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liit-

teenä olevan, Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta (EUVL L 178, 16.7.2018, s. 1).”

3) Lisätään artiklat seuraavasti:

”3 a artikla

Jos kansallisissa säännöksissä säädetään ehdokkaaksi asettumisen määräajasta Euroopan parlamentin vaaleissa, määräajan on oltava vähintään kolme viikkoa ennen kyseisen jäsenvaltion 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti vahvistamaa päivää, jona Euroopan parlamentin vaalit pidetään.

3 b artikla

Jäsenvaltiot voivat sallia, että äänestyslipukkeisiin merkitään sen Euroopan tason poliittisen puolueen nimi tai logo, jonka jäsen kyseinen kansallinen poliittinen puolue tai yksittäinen ehdokas on.”

4) Lisätään artikla seuraavasti:

”4 a artikla

Jäsenvaltiot voivat säätää mahdollisuudesta äänestää Euroopan parlamentin vaaliessa ennakoon, postitse, sähköisesti ja internetissä. Siinä tapauksessa niiden on toteutettava riittävät toimenpiteet, joilla varmistetaan erityisesti tuloksen luotettavuus, vaalisalaisuus ja henkilötietojen suoja sovellettavan unionin oikeuden mukaisesti.”

5) Korvataan 9 artikla seuraavasti:

”9 artikla

1. Euroopan parlamentin jäsenten vaaleissa kullakin äänestäjällä on ainoastaan yksi ääni.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kahteen kertaan äänestämisestä Euroopan parlamentin vaaleissa määrätään tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset.”

6) Lisätään artiklat seuraavasti:

”9 a artikla

Jäsenvaltiot voivat kansallisten vaalimenettelyjensä mukaisesti toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden kolmansissa maissa asuvat kansalaiset voivat äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa.

9 b artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yhteysviranomainen, joka on vastuussa äänestäjiä ja ehdokkaita koskevien tietojen vaihdosta muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun viranomaisen on sovellettavan, henkilötietojen suojaa koskevan unionin oikeuden mukaisesti alettava toimittaa kyseisille vastaaville viranomaisille vähintään kuusi viikkoa ennen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun äänestysajanjakson ensimmäistä päivää neuvoston direktiivissä 93/109/EY (*²) tarkoitettuja tietoja unionin kansalaisista, jotka on merkitty vaaliluetteloon tai jotka ovat asettuneet ehdokkaaksi muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka kansalaisia he ovat, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden kansallisten säännösten soveltamista, jotka koskevat äänestäjien merkitsemistä vaaliluetteloon ja ehdokkaaksi asettumista.

(*²) Neuvoston direktiivi 93/109/EY, annettu 6 päivänä joulukuuta 1993, niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EYVL L 329, 30.12.1993, s. 34).”

2 artikla

1. Jäsenvaltiot hyväksyvät tämän päätöksen valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti. Jäsenvaltiot ilmoittavat neuvoston pääsihteeristölle tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

2. Tämä päätös tulee voimaan ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun viimeinen 1 kohdassa tarkoitetuista ilmoituksista on saapunut (□).

Tehty Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2018.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. LÖGER

(¹) Hyväksyntä annettu 4. heinäkuuta 2018 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

(²) EYVL L 278, 8.10.1976, s. 5.

(³) Neuvoston päätös 76/787/EHTY, ETY, Euratom, annettu 20 päivänä syyskuuta 1976 (EYVL L 278, 8.10.1976, s. 1).

(□) Neuvoston päätös 2002/772/EY, Euratom, tehty 25 päivänä kesäkuuta ja 23 päivänä syyskuuta 2002, päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta (EYVL L 283, 21.10.2002, s. 1).

(□) Neuvoston pääsihteeristö julkaisee päätöksen voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.